

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 26ης Απριλίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων – Οδηγία 2010/24/ΕΕ – Άρθρο 14 – Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 47 – Δυνατότητα της προς ην η αίτηση αρχής να αρνηθεί την παροχή συνδρομής για την είσπραξη με την αιτιολογία ότι η απαίτηση δεν έχει κοινοποιηθεί δεόντως»

Στην υπόθεση C-34/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το High Court (ανώτερο δικαστήριο, Ιρλανδία) με απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 24 Ιανουαρίου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

Eamonn Donnellan

κατά

The Revenue Commissioners,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Pešić (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, Α. Rosas, C. Toader, Α. Prechal, και Ε. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Ε. Tanchev

γραμματέας: Ι. Illésy, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 18ης Ιανουαρίου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο Ε. Donnellan, εκπροσωπούμενος από τις L. Glennon και Ε. Silke, solicitors, τον Ρ. McGarry, SC, καθώς και από τον R. Maguire, barrister,
- οι the Revenue Commissioners, εκπροσωπούμενοι από τη Μ.-C. Maney, solicitor, τον Ν. Travers, SC, τον Β. Ó Floinn, BL, καθώς και από τον Μ. Corry, advocate,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Ε. Τσαούση και Μ. Τασσοπούλου, καθώς και από τον Κ. Γεωργιάδη,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. Wilderspin και H. Krämer, καθώς και από τη F. Tomat,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Μαρτίου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία του άρθρου 14, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα (ΕΕ 2010, L 84, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2016, L 357, σ. 17).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Eamonn Donnellan και των Revenue Commissioners (στο εξής: Commissioners), όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσης συνιστάμενης, αφενός, σε πρόστιμο επιβληθέν στον E. Donnellan από τελωνειακή αρχή της Ελλάδας και, αφετέρου, σε σχετικούς με το εν λόγω πρόστιμο τόκους καθώς και έξοδα και λοιπά πρόστιμα.

Το νομικό πλαίσιο

Η οδηγία 2010/24

- 3 Η οδηγία 2010/24 εκδόθηκε βάσει των άρθρων 113 και 115 ΣΛΕΕ. Οι αιτιολογικές της σκέψεις 1, 7, 17, 20 και 21 έχουν ως εξής:
  - (1) Η αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των κρατών μελών για την είσπραξη των αμοιβαίων απαιτήσεων τους και των απαιτήσεων της Ένωσης όσον αφορά ορισμένους φόρους και άλλα μέτρα συμβάλλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. [...]
  - [...]
  - (7) Η αμοιβαία συνδρομή μπορεί να συνίσταται στα εξής: η προς ην η αίτηση αρχή μπορεί να παρέχει στην αιτούσα αρχή τις πληροφορίες τις οποίες χρειάζεται η τελευταία για την είσπραξη απαιτήσεων στο κράτος μέλος στο οποίο ανήκει και να κοινοποιεί στον οφειλέτη όλα τα σχετικά με τις απαιτήσεις αυτές έγγραφα που προέρχονται από το αιτούν κράτος μέλος. Η προς αίτηση αρχή μπορεί επίσης να εισπράττει, κατ' αίτηση της αιτούσας αρχής, τις απαιτήσεις που προκύπτουν στο αιτούν κράτος μέλος, ή να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης των απαιτήσεων αυτών.
  - [...]
  - (17) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να προδικάζει την εκπλήρωση τυχόν υποχρεώσεων παροχής ευρύτερης συνδρομής, οι οποίες απορρέουν δυνάμει διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή διακανονισμών.
  - [...]

- (20) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η εξασφάλιση ενός ενιαίου συστήματος συνδρομής για την είσπραξη στην εσωτερική αγορά, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, κατά συνέπεια [...] να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίζει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας [...]
- (21) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί πιστά τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»
- 4 Το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Αντικείμενο», διευκρινίζει ότι η εν λόγω οδηγία «καθορίζει τους κανόνες βάσει των οποίων τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν συνδρομή για την είσπραξη σε κάθε κράτος μέλος οποιωνδήποτε απαιτήσεων αναφέρονται στο άρθρο 2, οι οποίες γεννώνται σε ένα άλλο κράτος μέλος».
- 5 Το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει τα κατωτέρω:
- «1. Η παρούσα οδηγία ισχύει για απαιτήσεις που αφορούν τα εξής:
- α) όλους τους φόρους και τους δασμούς, οι οποίοι επιβάλλονται από τα κράτη μέλη ή τις εδαφικές ή τις διοικητικές τους υποδιαιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, ή για λογαριασμό τους, ή για λογαριασμό της Ένωσης·
- [...]
2. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνει:
- α) διοικητικές κυρώσεις, πρόστιμα, τέλη και προσαυξήσεις σχετικά με απαιτήσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να ζητηθεί αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με την παράγραφο 1, που επιβάλλονται από τις αρμόδιες διοικητικές αρχές για την επιβολή των σχετικών φόρων ή δασμών ή για τη διεξαγωγή σχετικών διοικητικών ερευνών ή επιβεβαιώνονται από διοικητικά ή δικαστικά όργανα κατ' αίτηση των προαναφερόμενων διοικητικών αρχών·
- [...]
- γ) τόκους και δαπάνες που συνδέονται με τις απαιτήσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να ζητηθεί αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή το στοιχείο α) ή β) της παρούσας παραγράφου.
- [...]»
- 6 Κατά το άρθρο 8 της ίδιας οδηγίας, που φέρει τον τίτλο «Αίτηση για την κοινοποίηση ορισμένων εγγράφων σχετικών με απαιτήσεις»:
- «1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η προς ην η αίτηση αρχή κοινοποιεί στον αποδέκτη όλα τα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών, που προέρχονται από το αιτούν κράτος μέλος και αναφέρονται σε απαίτηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 ή στην είσπραξή της.
- [...]»
- 7 Το άρθρο 10 της οδηγίας 2010/24, το οποίο τιτλοφορείται «Αίτηση είσπραξης», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:
- «Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η προς ην η αίτηση αρχή υποχρεούται να εισπράττει απαιτήσεις, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση της είσπραξης στο αιτούν κράτος μέλος.»

- 8 Το άρθρο 11 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Προϋποθέσεις της αίτησης είσπραξης», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Η αιτούσα αρχή δεν δύναται να υποβάλει αίτηση είσπραξης, εάν και εφόσον η απαίτηση και/ή ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεσή της στο αιτούν κράτος μέλος αμφισβητείται στο εν λόγω κράτος μέλος, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες ισχύει το τρίτο εδάφιο του άρθρου 14, παράγραφος 4.»

- 9 Το άρθρο 12 της εν λόγω οδηγίας, που επιγράφεται «Τίτλος ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος και άλλα συνοδευτικά έγγραφα», ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε αίτηση είσπραξης συνοδεύεται από ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος απηχεί το κύριο περιεχόμενο του αρχικού τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση και αποτελεί τη μοναδική βάση των μέτρων είσπραξης και των ασφαλιστικών μέτρων που ελήφθησαν στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος. Δεν υπόκειται σε αναγνώριση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση στο εν λόγω κράτος μέλος. Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του αρχικού τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση, περιγραφή της απαίτησης, που περιλαμβάνει τη φύση της, το χρονικό διάστημα που καλύπτεται από την απαίτηση, τυχόν σημαντικές ημερομηνίες της διαδικασίας εκτέλεσης καθώς και το ποσό της απαίτησης και τις διάφορες συνιστώσες του, όπως το κεφάλαιο και οι δεδουλευμένοι τόκοι κ.λπ.,
- β) όνομα και άλλα δεδομένα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας του οφειλέτη,
- γ) όνομα, διεύθυνση και άλλες λεπτομέρειες επαφής όσον αφορά:
- το γραφείο που είναι αρμόδιο για την αποτίμηση της απαίτησης και, εφόσον διαφέρει,
  - το γραφείο παροχής περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με την απαίτηση ή σχετικά με τις δυνατότητες αμφισβήτησης της υποχρέωσης καταβολής.

[...]»

- 10 Το άρθρο 13 της ίδιας οδηγίας, που φέρει τον τίτλο «Εκτέλεση της αίτησης είσπραξης», ορίζει τα εξής:

«1. Για τον σκοπό της είσπραξης στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος, κάθε απαίτηση που αποτελεί αντικείμενο αίτησης είσπραξης εξετάζεται ως απαίτηση του προς ό η αίτηση κράτους μέλους, εκτός εάν η παρούσα οδηγία ορίζει άλλως. Η προς ην η αίτηση αρχή ασκεί τις προβλεπόμενες από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις εξουσίες και διαδικασίες που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται για απαιτήσεις σχετικά με τον ίδιο ή, απουσία ιδίου, παρόμοιο φόρο ή δασμό, πλην των περιπτώσεων για τις οποίες προβλέπεται άλλως στην παρούσα οδηγία.

[...]

3. Από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης είσπραξης, η προς ην η αίτηση αρχή επιβάλλει τόκους υπερημερίας σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος.

[...]»

11 Το άρθρο 14 της οδηγίας 2010/24, το οποίο επιγράφεται «Διαφορές», έχει ως εξής:

«1. Οι διαφορές σχετικά με την απαίτηση, τον αρχικό τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος μέλος, ή τον ομοιόμορφο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος, και διαφορές σχετικά με το κύρος της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους μέλους εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρμόδιων οργάνων του αιτούντος κράτους μέλους. Εάν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αμφισβητήσει στην πορεία της διαδικασίας είσπραξης την απαίτηση, τον αρχικό τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος μέλος ή τον ομοιόμορφο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος, η προς ην η αίτηση αρχή πληροφορεί το μέρος αυτό ότι πρέπει να φέρει την εν λόγω αγωγή ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του αιτούντος κράτους μέλους, σύμφωνα με το δίκαιο που ισχύει σε αυτό.

2. Διαφορές σχετικά με τα μέτρα εκτέλεσης τα οποία ελήφθησαν στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος ή σχετικά με την εγκυρότητα της κοινοποίησης της αρμόδιας αρχής τού προς ό η αίτηση κράτους μέλους φέρονται ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του εν λόγω κράτους μέλους σύμφωνα με τις δικές του νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

3. Όταν ασκηθεί αγωγή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του αιτούντος κράτους μέλους, η αιτούσα αρχή πληροφορεί την προς ην η αίτηση αρχή σχετικά και αναφέρει τον βαθμό στον οποίο δεν αμφισβητείται η απαίτηση.

4. Μόλις η προς ην η αίτηση αρχή λάβει τις πληροφορίες, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 3, είτε από την αιτούσα αρχή είτε από το ενδιαφερόμενο μέρος, αναστέλλει τη διαδικασία της εκτέλεσης όσον αφορά το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης, ενώ εκκρεμεί η απόφαση του αρμόδιου στο θέμα αυτό οργάνου, εκτός εάν η αιτούσα αρχή υποβάλει διαφορετικό αίτημα σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Κατ' αίτηση της αιτούσας αρχής, ή αν άλλως κριθεί αναγκαίο [...], η προς ην η αίτηση αρχή δύναται να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα προκειμένου να εγγυηθεί την είσπραξη, εφόσον οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα της επιτρέπουν την ενέργεια αυτή.

Η αιτούσα αρχή δύναται, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα της, να ζητεί από την προς ην η αίτηση αρχή να εισπράξει αμφισβητούμενη απαίτηση ή το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης, εφόσον οι συναφείς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και οι διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος το επιτρέπουν. Κάθε τέτοια [αίτηση] πρέπει να αιτιολογείται. Εάν η έκβαση της αμφισβήτησης αποβεί ευνοϊκή για τον οφειλέτη, η αιτούσα αρχή υποχρεούται να επιστρέψει κάθε εισπραχθέν ποσό, προσαυξημένο κατά την τυχόν οφειλόμενη αποζημίωση, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο του προς ό η αίτηση κράτους μέλους.

[...]»

12 Δυνάμει του άρθρου 28 της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη όφειλαν να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την εν λόγω οδηγία, καθώς και να εφαρμόσουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Ιανουαρίου 2012.

13 Με το άρθρο της 29, η οδηγία 2010/24 κατήργησε, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2012, την οδηγία 2008/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2008, για την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα (ΕΕ 2008, L 150, σ. 28).

- 14 Η οδηγία 2008/55 είχε κωδικοποιήσει την οδηγία 76/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 1976, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα (ΕΕ 1976, L 73, σ. 18) καθώς και τις τροποποιητικές της πράξεις.

Ο κανονισμός εφαρμογής (ΕΕ) 1189/2011

- 15 Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 1189/2011 της Επιτροπής, της 18ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 2010/24 (ΕΕ 2011, L 302, σ. 16), ορίζει στο άρθρο 15, παράγραφος 1, τα εξής:

«Οι αιτήσεις είσπραξης ή λήψης ασφαλιστικών μέτρων περιλαμβάνουν δήλωση ότι πληρούνται οι προβλεπόμενες στην οδηγία 2010/24/ΕΕ προϋποθέσεις για την κίνηση της διαδικασίας αμοιβαίας συνδρομής.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 16 Ο E. Donnellan, Ιρλανδός υπήκοος, προσλήφθηκε το 2002 ως οδηγός φορτηγών οχημάτων από την TLT International Ltd, μεταφορική εταιρία ιρλανδικού δικαίου.
- 17 Τον Ιούλιο του 2002, κατόπιν εντολής της ανωτέρω επιχείρησης, ο E. Donnellan παρέλαβε 23 κιβώτια ελαιόλαδου από έμπορο εγκατεστημένο στην Ελλάδα. Στο δελτίο παράδοσης των εμπορευμάτων αυτών αναγραφόταν ως παραλήπτης μια επιχείρηση εκμετάλλευσης σουπερμάρκετ στην Ιρλανδία.
- 18 Στις 26 Ιουλίου 2002 ο E. Donnellan επέδειξε το εν λόγω δελτίο παράδοσης στο τελωνείο του λιμένα της Πάτρας (Ελλάδα). Στο πλαίσιο αυτό, κατά τον έλεγχο των οικείων εμπορευμάτων, ένας τελωνειακός υπάλληλος εντόπισε, εκτός από το ελαιόλαδο, και 171 800 πακέτα λαθραίων τσιγάρων. Κατόπιν τούτου, ο E. Donnellan συνελήφθη ενώ το όχημα και το φορτίο του κατασχέθηκαν.
- 19 Στις 29 Ιουλίου 2002 ο E. Donnellan κρίθηκε πρωτοδίκως ένοχος για λαθρεμπορία και έκδοση πλαστών φορολογικών στοιχείων. Για τα αδικήματα αυτά του επιβλήθηκαν ποινές φυλάκισης τριών ετών και ενός έτους αντιστοίχως. Ο E. Donnellan φυλακίστηκε πάραυτα.
- 20 Στις 17 Οκτωβρίου 2002 ο E. Donnellan απαλλάχθηκε κατ' έφεση από τις δύο αυτές κατηγορίες με αποτέλεσμα να αφεθεί άμεσα ελεύθερος.
- 21 Στις 27 Απριλίου 2009 το τελωνείο Πατρών εξέδωσε πράξη καταλογισμού με την οποία επέβαλε διοικητικό πρόστιμο ύψους 1 097 505 ευρώ στον E. Donnellan, λόγω του ότι το φορτίο που είχε κατασχεθεί τον Ιούλιο του 2002 περιείχε 171 800 πακέτα λαθραίων τσιγάρων.
- 22 Στις 19 Ιουνίου 2009 η πρεσβεία της Ελλάδας στην Ιρλανδία απέστειλε συστημένη επιστολή στον «E. Donnellan Eamonn Ballyhaunis, Ireland», καλώντας τον να επικοινωνήσει το συντομότερο δυνατόν με τις υπηρεσίες της προκειμένου να μεταβεί στα γραφεία της για την παραλαβή και υπογραφή σημαντικών εγγράφων που τον αφορούσαν.
- 23 Με απόφαση της 15ης Ιουλίου 2009, σε συνέχεια της πράξης καταλογισμού φόρου της 27ης Απριλίου 2009, το τελωνείο της Πάτρας επέβαλε στον E. Donnellan χρηματική κύρωση ύψους 1 097 505 ευρώ. Την ίδια ημέρα, η κύρωση αυτή δημοσιεύθηκε στην *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας*.

- 24 Στις 14 Νοεμβρίου 2012 οι ελληνικές αρχές διαβίβασαν στους Commissioners αίτηση είσπραξης κατά το άρθρο 10 της οδηγίας 2010/24, συνταχθείσα στην αγγλική γλώσσα, η οποία αφορούσε την εν λόγω χρηματική κύρωση ύψους 1 097 505 ευρώ, προσαυξημένη με τόκους ύψους 384 126,76 ευρώ και με έξοδα ή πρόστιμα ύψους 26 340,12 ευρώ.
- 25 Η εν λόγω αίτηση περιείχε, μεταξύ άλλων, την απαιτούμενη από το άρθρο 15 του κανονισμού εφαρμογής 1189/2011 δήλωση ότι πληρούνται οι προβλεπόμενες στην οδηγία 2010/24 προϋποθέσεις για την κίνηση της διαδικασίας αμοιβαίας συνδρομής, υπό τη μορφή των ακόλουθων πληροφοριών:
- «The claim(s) is (are) not contested» [«Η απαίτηση/οι απαιτήσεις δεν αμφισβητείται/αμφισβητούνται»].
  - «The claim(s) may no longer be contested by an administrative appeal/by an appeal to the courts» [«Η απαίτηση/οι απαιτήσεις δεν μπορεί/μπορούν πλέον να αμφισβητηθεί/αμφισβητηθούν με διοικητική/ένδικο προσφυγή»].
  - «Appropriate recovery procedures have been applied in the State of the applicant authority but will not result in the payment in full of the claim» [«Στο κράτος της αιτούσας αρχής κινήθηκαν οι δέουσες διαδικασίες είσπραξης, αλλά δεν θα οδηγήσουν σε πλήρη εξόφληση της απαίτησης»].
- 26 Στις 15 Νοεμβρίου 2012 ο E. Donnellan έλαβε επιστολή από τους Commissioners, που έφερε ημερομηνία 14 Νοεμβρίου 2012, με την οποία οι τελευταίοι αξίωναν την εντός 30 ημερών καταβολή ποσού 1 507 971,88 ευρώ για την είσπραξη της ως άνω χρηματικής κύρωσης, των τόκων και των εξόδων ή προστίμων που αποτελούσαν αντικείμενο της αίτησης των ελληνικών αρχών.
- 27 Στο έγγραφο αυτό επισυνάφθηκε ο «ενιαίος τίτλος» που προβλέπεται στο άρθρο 12 της οδηγίας 2010/24, συνταχθείς στην αγγλική γλώσσα. Ο τίτλος αυτός παρέπεμπε στην προαναφερθείσα απόφαση του τελωνείου Πατρών και χαρακτήριζε τη σχετική απαίτηση ως εξής: «Multiple duties for illegal cigarette trading» (διάφορες οφειλές λόγω λαθρεμπορίου τσιγάρων).
- 28 Ο ίδιος αυτός τίτλος ανέφερε τον αριθμό του διαβατηρίου του E. Donnellan και χαρακτήριζε τη διεύθυνση του ενδιαφερομένου ως «known» (γνωστή).
- 29 Μετά την παραλαβή αυτής της επιστολής της 14ης Νοεμβρίου 2012, ο E. Donnellan έδωσε εντολή σε δικηγόρο (solicitor) να λάβει διευκρινίσεις σχετικά με την απόφαση του τελωνείου Πατρών.
- 30 Στις 11 Ιουνίου 2014 ο E. Donnellan κίνησε διαδικασία ενώπιον του High Court (ανώτερου δικαστηρίου, Ιρλανδία), προκειμένου να επιτύχει απαλλαγή από την εκτέλεση της απαίτησης είσπραξης των ζητούμενων ποσών.
- 31 Στις 12 Δεκεμβρίου 2014 το ανωτέρω δικαστήριο εξέδωσε προσωρινή διαταγή με την οποία ανέστειλε τη διαδικασία εκτέλεσης της εν λόγω απαίτησης, εν αναμονή της απόφασης επί της ουσίας της υπόθεσης.
- 32 Οι Commissioners υποστηρίζουν ενώπιον του High Court (ανώτερου δικαστηρίου) ότι, δεδομένου ότι ο E. Donnellan δεν άσκησε προσφυγή στην Ελλάδα όσον αφορά τη σχετική απαίτηση, οφείλουν να κάνουν δεκτή την αίτηση είσπραξης και να προβούν στην αναγκαστική εκτέλεση αυτής.
- 33 Ο E. Donnellan υποστηρίζει ότι στερήθηκε του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής στην Ελλάδα και ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, οι Commissioners δεν πρέπει να κάνουν δεκτή την εν λόγω αίτηση είσπραξης.

- 34 Συναφώς, ο E. Donnellan προσκόμισε, μεταξύ άλλων, ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έκθεση που συνέταξε ο κ. Σιαπέρας, εμπειρογνώμονας στο ελληνικό δίκαιο. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή, η τελευταία ημερομηνία κατά την οποία ο E. Donnellan θα μπορούσε να έχει ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης του τελωνείου Πατρών ήταν η 13η Οκτωβρίου 2009, δηλαδή 90 ημέρες μετά τη δημοσίευση της κύρωσης στην *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας*.
- 35 Το αιτούν δικαστήριο συνάγει από το σύνολο των στοιχείων της δικογραφίας, πρώτον, ότι η συστημένη επιστολή της 19ης Ιουνίου 2009, την οποία απηύθυνε η πρεσβεία της Ελληνικής Δημοκρατίας στον E. Donnellan ουδέποτε παραδόθηκε στον τελευταίο, δεύτερον, ότι ο E. Donnellan πληροφορήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2012 την ύπαρξη της απόφασης με την οποία του επιβλήθηκε η χρηματική κύρωση και, τρίτον, ότι έλαβε γνώση του περιεχομένου και των αιτιολογικών σκέψεων της απόφασης αυτής μόνο με μεταγενέστερη αλληλογραφία, ειδικότερα με τις επιστολές της 31ης Μαρτίου 2014 και της 29ης Δεκεμβρίου 2015 του ελληνικού Υπουργείου Οικονομικών.
- 36 Κατά το αιτούν δικαστήριο, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία των ιρλανδικών δικαστηρίων, από το ιρλανδικό Σύνταγμα, καθώς και από τις υποχρεώσεις που υπέχει η Ιρλανδία από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), κανένα ιρλανδικό δικαστήριο δεν μπορεί να επιτρέψει την εκτέλεση απόφασης όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία δεν έχει κοινοποιηθεί στον ενδιαφερόμενο, και η οποία, εξάλλου, στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά για τα οποία έχει διαπιστωθεί η αθωότητα του τελευταίου. Πράγματι, η εκτέλεση μιας τέτοιας απόφασης θα προσέβαλλε τη δημόσια τάξη στην Ιρλανδία.
- 37 Κρίνοντας ότι η οδηγία 2010/24 δεν καθιστά δυνατή την αμφισβήτηση της νομιμότητας της απόφασης των ελληνικών αρχών ενώπιον των ιρλανδικών δικαστηρίων, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ταυτοχρόνως ότι από τις αρχές του δικαίου της Ένωσης, όπως αυτές προκύπτουν από την απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2010, *Kyrian* (C-233/08, EU:C:2010:11), συνάγεται εντούτοις ότι εξαιρετικές περιστάσεις ενδέχεται να επιτρέπουν στο αιτούν δικαστήριο να στηριχθεί στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) προκειμένου να μην εκτελέσει αίτηση είσπραξης όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη.
- 38 Υπό τις συνθήκες αυτές, το High Court (ανώτερο δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιον του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Κατά την εκτίμηση της εκτελεστότητας στην Ιρλανδία “ομοίομορφου τίτλου, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση”, εκδοθέντος στις 14 Νοεμβρίου 2012 από το τελωνείο Πατρών για την είσπραξη διοικητικών ποινών και προστίμων ανερχομένων στο ποσό των 1 097 505,00 ευρώ, που επιβλήθηκαν στις 15 Ιουλίου 2009 λόγω εικαζόμενης λαθρεμπορίας τελεσθείσας στις 26 Ιουλίου 2002[, ποσό που αυξήθηκε σε 1 507 971,88 ευρώ λόγω τόκων και προστίμων], εμποδίζει το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2010/24/ΕΕ το High Court ([ανώτερο δικαστήριο,] Ιρλανδία) να:

- αντλήσει τις συνέπειες του δικαιώματος για πραγματική προσφυγή και δίκαιη δίκη εντός ευλόγου προθεσμίας, στην περίπτωση πολίτη της Ιρλανδίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με αίτηση για εκτέλεση αποφάσεως (βλ. άρθρο 47 του Χάρτη και άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ που αντιστοιχούν στα προβλεπόμενα από τα άρθρα 34, 38 και 40.3 του Ιρλανδικού Συντάγματος δικαιώματα των πολιτών), εφόσον η σχετική διαδικασία εξηγήθηκε για πρώτη φορά στον [ενδιαφερόμενο] σε «ανεπίσημη μετάφραση» προς την αγγλική γλώσσα [...] με επιστολή ημερομηνίας [29 Δεκεμβρίου 2015] που απέστειλε [το ελληνικό] Υπουργείο [Οικονομικών [...] προς την ιρλανδική φορολογική αρχή και τους δικηγόρους του [ενδιαφερόμενου] στην Ιρλανδία·

- λάβει υπόψη τους σκοπούς της οδηγίας 2010/24 περί παροχής αμοιβαίας συνδρομής (αιτιολογική σκέψη 20 της οδηγίας 2010/24) και εκπληρώσεως της υποχρέωσης παροχής ευρύτερης συνδρομής απορρέουσας από την ΕΣΔΑ (αιτιολογική σκέψη 17 της οδηγίας 2010/24), όπως το δικαίωμα των πολιτών για πραγματική προσφυγή δυνάμει του άρθρου 47 του Χάρτη και του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ·
- λάβει υπόψη την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης για τους πολίτες του, και ιδίως τη σκέψη 63 της αποφάσεως της 14ης Ιανουαρίου 2010, Kyriian, C-233/08, EU:C:2010:11;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 39 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2010/24 έχει την έννοια ότι αποκλείει τη δυνατότητα των αρχών κράτους μέλους να αρνηθούν την εκτέλεση αίτησης είσπραξης όσον αφορά απαίτηση σχετική με χρηματική ποινή επιβληθείσα σε άλλο κράτος μέλος, για λόγους που συνδέονται με το δικαίωμα του ενδιαφερομένου σε πραγματική προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου.
- 40 Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών έχει, στο δίκαιο της Ένωσης, θεμελιώδη σημασία, δεδομένου ότι καθιστά δυνατή τη δημιουργία και τη διατήρηση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα. Η αρχή αυτή επιβάλλει, προκειμένου ιδίως για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, σε καθένα από τα κράτη μέλη να αποδέχονται ως δεδομένο, πλην εξαιρετικών περιστάσεων, ότι όλα τα λοιπά κράτη μέλη τηρούν το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, ότι σέβονται τα αναγνωρισμένα από το δίκαιο αυτό θεμελιώδη δικαιώματα [βλ., συναφώς, γνωμοδότηση 2/13 (Προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ), της 18ης Δεκεμβρίου 2014, EU:C:2014:2454, σκέψη 191 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 41 Η οδηγία 2010/24, η οποία εμπίπτει μεν στον τομέα της εσωτερικής αγοράς, αλλά όχι στο πεδίο εφαρμογής του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στηρίζεται επίσης στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που υπενθυμίζεται ανωτέρω. Πράγματι, η εφαρμογή του συστήματος αμοιβαίας συνδρομής που θεσπίζει η οδηγία αυτή εξαρτάται από την ύπαρξη τέτοιας εμπιστοσύνης μεταξύ των οικείων εθνικών αρχών.
- 42 Όπως προκύπτει ιδίως από το άρθρο 12, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, η είσπραξη της απαίτησης στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος στηρίζεται στον «ενιαίο τίτλο» με τον οποίο η αιτούσα αρχή διαβιβάζει στην προς ην η αίτηση αρχή δεδομένα περιλαμβανόμενα στον αρχικό τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος μέλος. Ο ενιαίος αυτός τίτλος δεν υπόκειται σε αναγνώριση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος.
- 43 Επιπλέον, από το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/24 προκύπτει ότι οι διαφορές σχετικά με την αμφισβήτηση της απαίτησης, του εν λόγω αρχικού τίτλου, ή της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους μέλους πρέπει να φέρονται ενώπιον των αρμόδιων αρχών του εν λόγω κράτους μέλους και όχι ενώπιον εκείνων του κράτους μέλους προς ό η αίτηση.
- 44 Η οδηγία 2010/24 όχι μόνο δεν παρέχει στις αρχές του προς ό η αίτηση κράτους μέλους την εξουσία να ελέγχουν τις πράξεις του αιτούντος κράτους μέλους, αλλά περιορίζει ρητώς, με το άρθρο 14, παράγραφος 2, την εξουσία ελέγχου των εν λόγω αρχών στις πράξεις του προς ό η αίτηση κράτους μέλους.
- 45 Μολονότι, βεβαίως, οι πράξεις που εκδίδουν τα κράτη μέλη δυνάμει του συστήματος αμοιβαίας συνδρομής το οποίο καθιερώνει η οδηγία 2010/24 πρέπει να συνάδουν με τα θεμελιώδη δικαιώματα της Ένωσης, στα οποία συγκαταλέγεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, εντούτοις, ουδόλως συναγεται ότι οι πράξεις του αιτούντος κράτους μέλους θα πρέπει να μπορούν να προσβληθούν τόσο ενώπιον των δικαστηρίων του εν λόγω κράτους μέλους όσο

και ενώπιον εκείνων του προς ό η αίτηση κράτους μέλους. Αντιθέτως, στο μέτρο που το καθεστώς αυτό στηρίζεται, μεταξύ άλλων, στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, καθιστά δυνατή την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου όσον αφορά τον προσδιορισμό του κράτους που είναι αρμόδιο να επιλαμβάνεται των διαφορών και, κατ' αυτόν τον τρόπο, την αποτροπή του forum shopping (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2011, N. S. κ.λπ., C-411/10 και C-493/10, EU:C:2011:865, σκέψη 79).

- 46 Επομένως, η προσφυγή που ασκεί ο ενδιαφερόμενος στο προς ό η αίτηση κράτος μέλος με αίτημα να απορριφθεί η αίτηση πληρωμής που του απηύθυνε η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους προς είσπραξη απαίτησης γεννηθείσας στο αιτούν κράτος μέλος δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια την εξέταση της νομιμότητας της εν λόγω απαίτησης.
- 47 Αντιθέτως, όπως έχει ήδη τονίσει το Δικαστήριο, δεν μπορεί να αποκλειστεί η δυνατότητα της προς ην η αίτηση αρχής να αποφασίσει, κατ' εξαίρεση, να μην παράσχει τη συνδρομή της στην αιτούσα αρχή. Η εν λόγω αρχή μπορεί, λόγου χάρη, να αρνηθεί την εκτέλεση της αίτησης είσπραξης της απαίτησης εάν διαπιστωθεί ότι η εκτέλεση θα μπορούσε να διαταράξει τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται η προς ην η αίτηση αρχή (βλ., όσον αφορά το άρθρο 12 της οδηγίας 76/308, στο οποίο αντιστοιχεί κατ' ουσίαν το άρθρο 14 της οδηγίας 2010/24, απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2010, Kyriian, C-233/08, EU:C:2010:11, σκέψη 42).
- 48 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/24, κάθε απαίτηση που αποτελεί αντικείμενο αίτησης είσπραξης εξετάζεται ως απαίτηση του προς ό η αίτηση κράτους μέλους, το οποίο καλείται να ασκήσει τις προβλεπόμενες από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις εξουσίες και διαδικασίες που ισχύουν για απαιτήσεις σχετικές με ίδιο ή παρόμοιο φόρο ή δασμό εντός της έννομης τάξης του. Θα ήταν, όμως, μάλλον αδιανόητο να προχωρήσει αυτό το κράτος μέλος στην εκτέλεση τίτλου που επιτρέπει την είσπραξη απαίτησης, όταν η εν λόγω εκτέλεση θα μπορούσε να προσβάλει τη δημόσια τάξη του (βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά την οδηγία 76/308, απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2010, Kyriian, C-233/08, EU:C:2010:11, σκέψη 43).
- 49 Ωστόσο, απόκειται στο Δικαστήριο να ελέγξει τα όρια εντός των οποίων οι αρχές κράτους μέλους μπορούν να αρνούνται, προσφεύγοντας σε έννοιες του εθνικού τους δικαίου όπως είναι οι σχετικές με τη δημόσια τάξη, να παράσχουν τη συνδρομή τους σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο συστήματος συνεργασίας θεσπιζόμενου από τον νομοθέτη της Ένωσης (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 28ης Απριλίου 2009, Αποστολίδης, C-420/07, EU:C:2009:271, σκέψεις 56 και 57, καθώς και της 25ης Μαΐου 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, σκέψεις 39 και 40).
- 50 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, οι περιορισμοί της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης πρέπει να ερμηνεύονται στενά (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 14ης Νοεμβρίου 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, σκέψη 29, της 16ης Ιουλίου 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, σκέψη 41, της 25ης Μαΐου 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, σκέψη 38, και της 23ης Ιανουαρίου 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, σκέψη 48).
- 51 Εν προκειμένω, παρά τη δήλωση που περιέχεται στην αίτηση είσπραξης και σύμφωνα με την οποία εφαρμόστηκαν διαδικασίες είσπραξης στο αιτούν κράτος μέλος, δεν αμφισβητείται, σύμφωνα με την απόφαση περί παραπομπής, ότι ο ενδιαφερόμενος ενημερώθηκε για το γεγονός ότι, αρκετά χρόνια πριν, του είχε επιβληθεί χρηματική ποινή στο αιτούν κράτος μέλος μόλις κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αρμόδια αρχή του προς ό η αίτηση κράτους μέλους του διαβίβασε την αίτηση πληρωμής, συνοδευόμενη από τον ενιαίο τίτλο. Κατά τα λοιπά, το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο ενδιαφερόμενος δεν έλαβε ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και την αιτιολογία της απόφασης με την οποία του επιβλήθηκε η κύρωση παρά μόνον πολύ καιρό μετά την εν λόγω πληροφόρηση για την ύπαρξη της κύρωσης αυτής.

- 52 Υπό τις συνθήκες αυτές, το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι η άρνηση εκτέλεσης της αίτησης είσπραξης θα μπορούσε να δικαιολογηθεί για λόγους συνδεόμενους με το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής καθώς και με το γεγονός ότι, στην Ιρλανδία, η εκτέλεση χρηματικής ποινής μη κοινοποιηθείσας στον ενδιαφερόμενο είναι αντίθετη προς τη δημόσια τάξη.
- 53 Προκειμένου να εκτιμηθεί αν περιστάσεις όπως οι εκτιθέμενες από το αιτούν δικαστήριο μπορούν να οδηγήσουν σε άρνηση εκτέλεσης χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, επισημαίνεται, καταρχάς, ότι ο ενιαίος τίτλος, ο οποίος αποστέλλεται από την αιτούσα στην προς ην η αίτηση αρχή για τους σκοπούς της είσπραξης μιας απαίτησης και διαβιβάζεται συνημμένος στην αίτηση πληρωμής από την προς ην η αίτηση αρχή στον ενδιαφερόμενο, δεν έχει ως λειτουργία να κοινοποιήσει στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση που εκδόθηκε στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται η αιτούσα αρχή, και στην οποία θεμελιώνεται η απαίτηση. Ο τίτλος αυτός, ο οποίος, όπως υπομνήσθηκε με τη σκέψη 9 της παρούσας απόφασης, αναφέρει, μεταξύ άλλων, το είδος της απαίτησης, το ύψος της, καθώς και τα προσωπικά δεδομένα του προσώπου, έχει ως σκοπό να επιτρέψει στις αρχές του προς ό η αίτηση κράτους μέλους να λάβουν εκτελεστικά μέτρα και να παράσχουν έτσι τη συνδρομή τους για την είσπραξη. Αντιθέτως, η κοινοποίηση του εν λόγω τίτλου, χωρίς διαβίβαση στον ενδιαφερόμενο της απόφασης για την επιβολή της χρηματικής ποινής καθώς και της αιτιολογίας της, δεν αποτελεί κοινοποίηση της απόφασης αυτής.
- 54 Εν συνεχεία, υπενθυμίζεται ότι το σύστημα αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στη διασφάλιση της αποτελεσματικής κοινοποίησης όλων των πράξεων και αποφάσεων οι οποίες αφορούν συγκεκριμένη απαίτηση ή την είσπραξή της και εκδόθηκαν στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα της η αιτούσα αρχή (βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά την οδηγία 76/308, απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2010, *Kyrtian*, C-233/08, EU:C:2010:11, σκέψη 57). Το άρθρο 8 της οδηγίας 2010/24 προβλέπει, συναφώς, τη δυνατότητα της αρχής που εξέδωσε την πράξη με την οποία βεβαιώνεται η απαίτηση να ζητήσει τη συνδρομή της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους διαμονής του ενδιαφερομένου όσον αφορά την κοινοποίηση των σχετικών με την απαίτηση αυτή εγγράφων.
- 55 Σημειωτέον, τέλος, ότι, για να μπορέσει να ασκήσει το δικαίωμά του σε πραγματική προσφυγή, κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη, κατά βλαπτικής γι' αυτόν απόφασης, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να γνωρίζει το αιτιολογικό της διοικητικής απόφασης που τον αφορά είτε επειδή έχει διαβάσει την ίδια την απόφαση είτε επειδή του έχει γνωστοποιηθεί το αιτιολογικό αυτό κατόπιν αίτησής του, προκειμένου να του παρασχεθεί η δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίσει, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι πρόσφορο να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστή (απόφαση της 4ης Ιουνίου 2013, *ZZ*, C-300/11, EU:C:2013:363, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 56 Όπως προκύπτει από τις περιστάσεις που διαπίστωσε το αιτούν δικαστήριο στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο ενδιαφερόμενος υπήχθη στη διαδικασία εκτέλεσης της αίτησης είσπραξης κατά την οδηγία 2010/24, παρά το γεγονός ότι δεν του κοινοποιήθηκε η επίμαχη χρηματική κύρωση. Επομένως, ο ενδιαφερόμενος έχει περιέλθει σε κατάσταση κατά την οποία η προς ην η αίτηση αρχή του ζητεί να καταβάλει το ποσό της εν λόγω κύρωσης, προσαυξημένο με τους τόκους και τα έξοδα που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, καθώς και με τον τόκο υπερημερίας που προβλέπει το άρθρο 13, παράγραφος 3, της ίδιας οδηγίας, μολονότι ο ενδιαφερόμενος, ελλείψει επαρκούς γνώσης του περιεχομένου και της αιτιολογίας της απόφασης με την οποία του επιβλήθηκε η κύρωση, δεν ήταν σε θέση να αμφισβητήσει την εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται η αιτούσα αρχή.
- 57 Όπως όμως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 70 των προτάσεών του, μια κατάσταση κατά την οποία η αιτούσα αρχή ζητεί την είσπραξη απαίτησης βασιζόμενης σε απόφαση μη κοινοποιηθείσα στον ενδιαφερόμενο δεν πληροί την προϋπόθεση που διέπει τις αιτήσεις είσπραξης και η οποία προβλέπεται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/24. Πράγματι, δεδομένου ότι, κατά την ανωτέρω διάταξη, αίτηση είσπραξης υπό την έννοια της οδηγίας αυτής δεν μπορεί να υποβληθεί εάν και εφόσον η απαίτηση και/ή ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεσή της στο αιτούν

κράτος μέλος αμφισβητείται στο κράτος μέλος αυτό, τέτοια αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί ούτε και στην περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος δεν ενημερώθηκε για την ίδια την ύπαρξη αυτής της απαίτησης, καθόσον η ενημέρωση αυτή συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για να καταστεί δυνατή η αμφισβήτησή της.

- 58 Εξάλλου, η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από το άρθρο 47 του Χάρτη και από τη νομολογία του Δικαστηρίου όσον αφορά την επίδοση και κοινοποίηση των δικαστικών πράξεων. Από την ανωτέρω νομολογία προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι, προκειμένου να γίνουν σεβαστά τα δικαιώματα που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 47, πρέπει να εξασφαλίζεται όχι μόνον ότι ο παραλήπτης πράξης όντως λαμβάνει την επίμαχη πράξη, αλλά και ότι αυτός είναι σε θέση να πληροφορηθεί και να κατανοήσει αποτελεσματικά και πλήρως τη σημασία και το περιεχόμενο της διαδικασίας που έχει κινηθεί σε βάρος του στην αλλοδαπή, ώστε να μπορέσει να προβάλει λυσιτελώς τα δικαιώματά του στο κράτος μέλος προέλευσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, σκέψεις 31 και 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Οι εκτιμήσεις αυτές ασκούν επιρροή και στο πλαίσιο της οδηγίας 2010/24.
- 59 Κατά συνέπεια, όταν υποβάλλεται αίτηση είσπραξης, μολονότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε τη δυνατότητα να προσφύγει στα δικαστήρια του αιτούντος κράτους μέλους υπό συνθήκες ανταποκρινόμενες στο θεμελιώδες δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, δεν μπορεί να του αντιταχθεί ο κανόνας του άρθρου 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/24, όπως έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο.
- 60 Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν, όπως εν προκειμένω, η αιτούσα αρχή έχει η ίδια επισημάνει, στην αίτηση είσπραξης, και επομένως, εν προκειμένω, σε ημερομηνία προγενέστερη εκείνης κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος πληροφορήθηκε την ύπαρξη της επίμαχης απαίτησης, ότι δεν ήταν πλέον δυνατή η άσκηση διοικητικής ή δικαστικής προσφυγής στο αιτούν κράτος μέλος προς αμφισβήτηση της απαίτησης αυτής. Μολονότι, βεβαίως, η Ελληνική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε μεταγενέστερα το αντίθετο με τις παρατηρήσεις της ενώπιον του Δικαστηρίου, υποστηρίζοντας ότι το δικαίωμα άσκησης προσφυγής δεν αποσβέσθηκε λόγω παρέλευσης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής που άρχισε να τρέχει από τη δημοσίευση της πράξης βεβαίωσης της απαίτησης αυτής στην *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας*, δεν μπορεί να προσαφθεί στον ενδιαφερόμενο ότι έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που παρέσχε η αιτούσα αρχή με την αίτηση είσπραξης και αντίγραφο των οποίων έλαβε ο ενδιαφερόμενος, αφού πληροφορήθηκε την ύπαρξη της εν λόγω απαίτησης, εξακριβώνοντάς τες με τη συνδρομή εμπειρογνώμονα στο ελληνικό δίκαιο, ο οποίος και τις επιβεβαίωσε.
- 61 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι μια εξαιρετική περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία αρχή κράτους μέλους ζητεί από αρχή άλλου κράτους μέλους να εισπράξει απαίτηση σχετική με χρηματική κύρωση, της οποίας ο ενδιαφερόμενος δεν έλαβε γνώση, μπορεί βασίμως να οδηγήσει την τελευταία αυτή αρχή να αρνηθεί την παροχή συνδρομής για την είσπραξη. Η συνδρομή που προβλέπεται στην οδηγία 2010/24 χαρακτηρίζεται ως «αμοιβαία», όπως προκύπτει από τον τίτλο και από διάφορες αιτιολογικές σκέψεις της τελευταίας, πράγμα το οποίο συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι εναπόκειται στην αιτούσα αρχή, πριν υποβάλει αίτηση είσπραξης, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η προς ην η αίτηση αρχή θα μπορέσει να παράσχει συνδρομή λυσιτελώς και σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου της Ένωσης.
- 62 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν ερώτημα είναι ότι το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2010/24, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει τη δυνατότητα των αρχών κράτους μέλους να αρνηθούν την εκτέλεση αίτησης είσπραξης όσον αφορά απαίτηση σχετική με χρηματική κύρωση επιβληθείσα σε άλλο κράτος μέλος, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, με το αιτιολογικό ότι η απόφαση περί επιβολής της κύρωσης αυτής δεν κοινοποιήθηκε δεόντως στον ενδιαφερόμενο προτού υποβληθεί η αίτηση είσπραξης στην εν λόγω αρχή, κατ' εφαρμογή της ως άνω οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 63 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει τη δυνατότητα των αρχών κράτους μέλους να αρνηθούν την εκτέλεση αίτησης είσπραξης όσον αφορά απαίτηση σχετική με χρηματική κύρωση επιβληθείσα σε άλλο κράτος μέλος, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, με το αιτιολογικό ότι η απόφαση περί επιβολής της κύρωσης αυτής δεν κοινοποιήθηκε δεόντως στον ενδιαφερόμενο προτού υποβληθεί η αίτηση είσπραξης στην εν λόγω αρχή, κατ' εφαρμογή της ως άνω οδηγίας.

(υπογραφές)